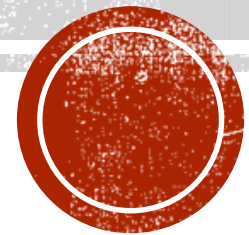

„Kutatósi hatás növelése”

ÁTTEKINTÉS

- Csoportalkotás (3-5 perc, érkezéskor)
- Bemelegítő feladat (13-14 perc)
- Szöveg puzzle (30-40 perc)
- Csoportalkotás (3-5 perc)
- Vernissage (30-40 perc)
- Check-out (csoport méretétől és aktivitásától függően, kb. 10 perc)
- Teljes idő: 90-120 perc

BEVEZETÉS

- A résztvevőkből 4 (max. 5) csoportot alakítunk
(Csokipapír márka módszerrel)
- A csoportok egy-egy asztal körül foglalnak helyet.

BEMELEGÍTŐ FELADAT

- **A csoport tagjai találjanak 5 közös dolgot egymással**

Rövid (5 perces) közös tanácskozás

(A 3. percben jelzés, hogy közeleg a vége)

- **Összegzés:** Minden csoportból valaki elmondja, ill. flipchartra felírja a közös jegyeket.

(kb. 8-10 perc – csoportonként 2 perc)

FŐ FELADAT – SZÖVEG PUZZLE

Előkészület:

- A bevezetőben kialakított csoportok maradnak [a „szervezők / levezetők / trénerek” közül egy-egy fő csatlakozik hozzájuk - ők aktívan nem vesznek részt a megoldásban, csak tippeket adhatnak, ill. ha nagyon elterelődne a témáról a beszélgetés akkor visszatereli a csapatot a helyes irányba].
- A kirakandó szövegek nyomtatása és darabolása a csoportok számának megfelelően (minden asztal megkapja az összes szöveget).

A feladat ismertetése:

- **A „Háttér információ” (dia) + feladat:**
 - A verzió: A csoportok húznak egy „címszót” és az ahhoz tartozó szöveget kell összerakniuk a darabokból.
 - B verzió: Minden csapat megkapja a szövegeket valamint a „címszavakat”, majd a szövegek összerakása után meg kell hozzá találni a megfelelő „címszót” is
- A szövegek kirakása után ellenőrzés (a helyes cím + szöveg egy-egy önálló dián kivetítve és felolvasva)

Szükséges idő: szövegkirakás kb. 15-20 perc (vége előtt 3 perccel jelezni), plusz ellenőrzésre: 10-15 perc (csoportonként 2-3 perc).

Háttér info

Doktorandusz hallgató vagyok, jövő évben végeznem kell. Ebben az évben publikálnom kell két cikket. Az egyik már kész is van, de a Könyvtárban arról tájékoztattak, hogy a nagy érdeklődés miatt márciusban elfogyott az APC pénz. Sürget az idő...

Milyen lehetőségeim vannak? Milyen megfontolásokat kell figyelembe vennem ebben a helyzetben?

imgflip.com

Képek forrása: <https://www.shutterstock.com> + gif
maker: <https://imgflip.com/gif-maker>

Repozitóriumi elhelyezés ...

Felfedeztem, hogy a könyvtár üzemeltet olyan adatbázist, ahova feltölthetem a cikkeimet és elérhető lesz.

A publikációval a kiadó rendelkezik. Megtehetem azt hogy feltöltöm az intézményi repositóriumba, és onnan bárki letöltheti? Elfogadja ezt a kutatásfinanszírozó? Hol találok erről biztos információt?

A könyvtárosok szerint a folyóiratok megengedőek abban, hogy a művem kéziratát feltöltssem és elérhetővé tegyem. Ezt a SherpaRoMEO adatbázisban kell ellenőrizni. Megnéztem – tényleg lehetséges az általam választott folyóiratban! Akkor ez nem kerül semmibe...

De vajon megtalálják majd? Növekszik ezzel az idézettségem?

Egy könyvtári tréningen azt hallottam, hogy a repositóriumot aratják kereső-szolgáltatások, így sok helyen sokan meg fogják találni. Az Unpaywall-on keresztül a Web of Science-ben is elérhetőek lesznek a cikkeim a repositóriumból!

Olyan szolgáltatásokon keresztül mint a Zenodo, adat- és szövegbányászatot végeznek a publikációk szövegén, ezzel összekötik hasonló kutatásokkal.

Bízhatok a könyvtárosokban?

Predátorok

Eszembe jutott egy remek lehetőség, a múltkor kaptam egy felkérő levelet egy rangosnak látszó folyóirattól.

Bár a neve kicsit gyanús volt - International American Indian Journal of Review. Azt ígérték, hogy két, legfeljebb három hét alatt lektorálják a beküldött cikket 100 USD-ért. Ennyit talán összead a tanszék (legfeljebb egy ideig nem lesz papír a fénymásolóban).

Bementem a témavezetőmhöz, elmondtam neki az ötletem, ő elkezdett hangosan kacagni. Hizlalni akarsz a predátorokat? - kérdezte. Kiderült, hogy az ötletem hatalmas öngól lenne a kutatói pályám szempontjából. Ezt a predátor kiadós ügyet érdemes jól megjegyeznem.

Este a csapatépítő teázásnál a mellettem ülő szociológus kolléga is megerősített a kételyben. Ő egyszer majdnem bedőlt a predátor trükknek. Az lett neki gyanús, hogy a kiadó azt állította, hogy az EBSCO indexeli a folyóiratot, azt persze nem írták, hogy melyik adatbázis. Feldühítette őt a dolog és talált még néhány valótlan állítást a kiadó honlapján.

Másnap a könyvtárba mentem, ott annyi a folyóirat van, mint mákszem a zsákban, hátha találok egyet, ahol megjelenhet a cikkem. Egy könyvtáros kolléga említette, hogy van két ötlete. Először a DOAJ-t ajánlotta. Keressek benne gyémánt/platina folyóiratot (pedig mondtam, hogy nem metallurgiával foglalkozom). Találtam néhányat, ahol valóban nem kell APC-t (ha jól emlékszem ez talán a közlési díj) fizetnem.

Másodszor javasolta, hogy nézzem meg az egyre több tudományterületen elérhető preprint szervereket (ArXiv, SocArXiv, PsyArXiv vagy a RePEc-hez tartozó MPRA, ami nem inkább egy tudományterületi megaműhelytanulmányosorozat). Ezeknél a tudós kollégák nyíltan véleményezik a cikkemet. Azon elgondolkodtam egy kicsit, hogy vajon ki merjem-e tenni a cikkem. De végül arra jutottam, hogy a folyóiratokba való kerülésnél is kapnék bírálatokat, akkor meg lehet másnak is hasznos, ha ez nyilvános.

ORCID, CC

... Így megakadtam a cikkbeadási folyamat közepén.

Pedig már regisztráltam is magam a kiadó oldalán sőt még külön ORCID azonosítót is csináltam, mert ezt az adatomat is kérte az űrlap. A nevemet és a tanulmányaimmal kapcsolatos alap-adatokat adtam meg, és még pár dolgot a kutatásommal kapcsolatban.

Ez állítólag arra jó, hogy egyfelől engem azonosítson, másfelől a hozzám kapcsolódó többi cikkről és tevékenységről is tájékoztat. Szerencsére nem vész kárba ez az erőfeszítés, mert ennek hosszútávon mutatkoznak meg az előnyei.

Azt terveztük a témavezetőmmel, hogy open accessként tesszük közzé a cikkünket, és én leszek a levelező szerző! A cikk beadási folyamat során el kell fogadnom valamiféle licencet az open access megjelenéshez., Pont felgöngyölítettem mi lehet ez a fogalom, mert még nem hallottunk erről.

A Wikipédián találtam egy részletes ismertetőt, ami eligazított: Ezek a Creative Commons licencek, ami a szerzői jogok egy formája. Szerzőként a nyílt elérésű cikk további felhasználhatóságáról rendelkezem akkor, amikor megjelölöm valamelyik licenc formát.

Különböző betűjelek jelzik azt, hogy milyen feltételek mellett engedélyezem a cikk további megoszthatóságát, illetve felhasználását, átalakítását, Például a CC-BY azt jelenti, hogy bárki szabadon felhasználhatja a cikk tartalmát, CC-BY-ND pedig azt jelöli, hogy a további felhasználó ugyan megoszthatja a cikket, de nem változtathat rajta.

Abban mindegyik változat közös, hogy engem meg kell nevezzen, mint a forrás létrehozóját, és így ezzel növelik a hivatkozásaimat..

Erre most kiderült, hogy elfogyott az igénybe vehető APC keret, és nem tudjuk open access megjelentetni a cikket. Újra kell tervezzünk,

Szerencsére még választhatom a standard módon történő megjelenést, mert ez jó folyóirat, kár lenne teljesen előlről kezdeni az egészet.. Viszont e mellet még meg kell találni a módját annak, hogy tudjuk még szabadon elérhető formában is elhelyezni a cikkünket.

Overlay journals

Az interneten olvastam egy olyan folyóiratról, ami nem hoz létre saját tartalmakat, hanem a már meglévő, online szabadon hozzáférhető cikkek/írások közül válogat és ezeket adja újra közzé. Mégis milyen folyóirat lehet akkor ez? Beküldhetem egy ilyen folyóiratnak az írásomat?

Megkérdeztem a könyvtárost és azt mondta, ennek is van ISSN száma (ez is valamiféle azonosító szám), de nem jelenik meg nyomtatásban, hanem csak online. Azt is mesélte, hogy ezeknek az a célja, hogy segítsék a cikkek elektronikus változataihoz való szabad hozzáférést, és emellett online publikálási lehetőséget is biztosítanak a szerzőknek, sőt a legjobb dolog az egészben, hogy semmilyen költsége nincs, mivel ez is egy olyan gyémánt folyóirat szolgáltatás. (A gyémántot mint követ/ékszert ismerem, de hogy szolgáltatás is van gyémántból, na ez nekem totálisan új.))

Jobban utánanéztem a neten és megtudtam, hogy ennek a folyóiratnak a szerkesztői elfogadják azt is, ha szerzőként beküldöm a saját kéziratomat, de úgyis megtalálhatják az írásomat, ha felrakom egy preprint szerverre vagy online repozitóriumba/adatbázisba (pl. arXiv.org -- <https://arxiv.org/>, OAISTER -- <http://www.oclc.org/oaister>, stb.). Ha elfogadják vagy kiválasztják és átmegy egy szakértői bírálaton, akkor ingyen megjelentetik a kutatási területemhez kapcsolódó online folyóiratban.

Valaki mondja már meg nekem, hogy most akkor mennyivel kaphatok többet ezzel, mintha csak a feltölteném egy tárhelyre az írásomat? Miért jobb ez nekem? Ott is írhat hozzá valaki bírálatot/véleményt, vagy nem? Bár jobban belegondolva, azzal ha átmegy a szakmai válogatáson/bírálaton, akkor az olyan mintha sikerülne a vizsgám, mert ez jelenthet egyfajta minőséget. De lehet, hogy rosszul gondolom?

Beszélgettem a barátommal aki egy másik egyetemre jár, neki azt mondták, hogy a folyóirat szerkesztői a cikk megjelentetésekor csatolnak hozzá egyéb adatokat is (mondott valami metaadatokat, további linkek a későbbi módosításokhoz is, absztraktot, azonosítókat, stb.) s ezzel még többen megtalálhatják, sőt a sok link közül valahol csak megmarad a netes felhőben, és ezzel is nőhet a láthatóságom, vagy nem?

A still from the movie Interstellar showing Dr. Amelia Brand in a white NASA spacesuit floating in the ocean. The suit has a NASA logo on the chest and an American flag patch on the shoulder. She is looking off to the side with a concerned expression.

“I thought I
was prepared.
I knew the theory.
Reality’s different”

Dr Amelia Brand, Interstellar

ÚJ CSOPORTOK ALKOTÁSA

- Pl. 1-2-3-4 módszerrel

VAGY

- Születési hónap/nap szerint sorban állítjuk a résztvevőket, és a sort egyenlő részekre osztjuk

VERNISSAGE FELADAT

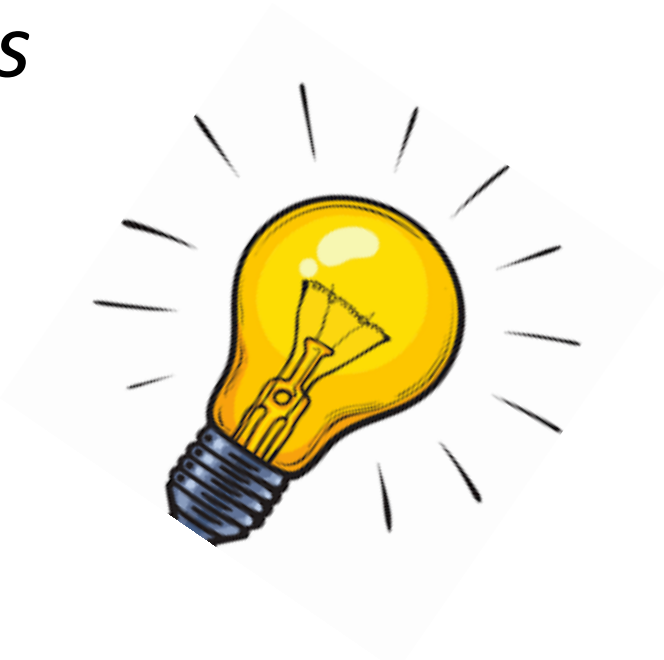
- A feladathoz négy előkészített flipchart és színes filctollak kellenek.
- A feladat asztalonként egy-egy témához kapcsolódóan a következő kérdésekre kell választ adni/szemponthozat gyűjteni három mondatban.
 1. Mi ez?
 2. Mire jó?
 3. Mi a célja?
- A négy téma: repozitóriumok, overlay journals, Creative Commons, ORCID
- A feladat 4 körből áll.
- Témánként az első csoportnak 10 perce van a válaszra. Miután lejárt az idő a csapatok elindulnak a következő témához/flipcharthoz. A második témától kezdve 5 perc áll rendelkezésre arra, hogy ! vagy ? jelet és esetleg ehhez kapcsolódó szöveges kiegészítést vagy kérdést tegyenek a korábbi (előző csapat/ok által leírt) válaszokhoz, aszerint, hogy mi az amit hangsúlyoznának, értelmezendő, nem értenek egyet.
- A feladat végén asztalonként az utolsó csapat 5 percben összefoglalja a lapon lévő válaszokat.
- Erre a feladatra összeségében a 40 percet szánunk (tishta játékidő 30 perc).

CHECK OUT

Flipchart-ra vagy diára illusztrációval 3 kérdés

Búcsúzóul...

- Mit tudtál meg az open science-ről?
- Mi az ami, azonnal hasznosítható a munkádban?
- Milyen új szempontokkal lettél gazdagabb?

KÖSZÖNJÜK A RÉSZVÉTELT!